

Bevezető előadás a csődtörvénymódosító csomag ismertetéséhez

**2017. évi XLIX. törvény
a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi
XLIX. törvény, valamint az azzal összefüggő egyes
törvények módosításáról**

2017. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény, valamint az azzal összefüggő egyes törvények módosításáról

- Parlamenthez beterjesztve: 2017. ápr. 12.
- Parlament megszavazta: 2017. május 16.
- Kihirdetve: 2017. május 25. Magyar Közlöny 2017. évi 74.szám
- A törvényt módosítások 2017. július 1-jén léptek hatályba – több mint egy hónap felkészülési időt adott a jogalkotó a módosítások alkalmazására

A törvénycsomag célja:

- néhány joghézag, ellentmondás megszüntetése
- a jogszabályok közötti koherencia (az időközben elfogadott jogszabálymódosításokkal az összhang megteremtése)
 - a joggyakorlat tapasztalatai alapján a szabályozás javítása
- a csődvagyon minél teljesebb teljes körű összegyűjtése
- a csődvagyont csökkentő jogellenes ügyletek megelőzése, szankcionálása, és a fedezetelvonó ügyletek eredményes megtámadása,
 - az adós kötelezése arra, hogy a piacról történő kivezetésével és a jogviszonyainak megszüntetésével összefüggő alapvető kiadásokat ő előlegezze
 - az eljárásokat lassító és költségesebbé tevő adminisztratív terhek csökkentése,
 - hitelbiztosítékkal vagy végrehajtási joggal rendelkező hitelezőkre vonatkozó szabályok kiegészítése, különös tekintettel a Ptk. 2016. évi módosításával a jogi személyek mint hitelfelvevőkkel szemben kikötött ún. fiduciárius hitelbiztosítékokra
 - a felszámolási eljárások átláthatóbbá, ellenőrzöttebbé tétele,
 - a bírók felesleges munkaterhének csökkentése, de ezzel párhuzamosan egyes elbírálási határidők lerövidítése (főként a másodfokú eljárásokban),
 - a hitelezők érdekeinek védelme az adós, az adós tulajdonosai és volt vezetői csalárd intézkedéseivel szemben,
 - a fizetésképtelenségi szakértői szakma (felszámolóok vagyongfelügyelők) tevékenységének részletesebb szabályozása, állami felügyeletükkel hatósági ellenőrzésükkel összefüggő, törvényi szinten igénylő kisebb kiegészítések

Főbb jogpolitikai célok

A fizetéseképtelenségi eljárásokban, különösen a felszámolási eljárásokban minél nagyobb legyen a hitelezők igényeinek megtérülése.

A tárgybeli törvénycsomag ezt a következőkkel segíti elő:

- teljes körűen össze kell gyűjteni és a felszámoló rendelkezésére kell bocsátani az adós teljes vagyonát
- meg kell akadályozni, illetve szankcionálni kell a jogellenes, a fedezetelvonó vagy a hitelezők érdekeit sértő egyéb tevékenységet
- eredményesebbé kell tenni azokat a pereket, amelyeket a csalárd módon eljáró volt vezetők, cégtulajdonosok ellen indítanak a megkárosított hitelezők, illetve a felszámolók
- hitelbiztosítékok csődeljárásban és felszámolási eljárásban történő érvényesítésére vonatkozó szabályok kiegészítése

A csődvagyonra vonatkozó rendelkezések

I.

- **Csődvagyon fogalmának pontosítása (Cstv. 4. § (4a) bekezdés)**
- (Cstv. 4. § új (4a) bekezdése)
- *Elkülönülnek az adós vagyontól, így a csődvagyonnak sem képezik részét azok a pénzügyi eszközök, amelyeket az adós – mint támogatásközvetítői feladatokat ellátó szervezet – elszámolási kötelezettséggel kapott államháztartási vagy nemzetközi forrásból, annak érdekében, hogy ezeket az eszközöket a saját vagyontól elkülönítetten kezelje és meghatározott befektetésekre, támogatásokra fordítsa.*
- **Cstv. 31. § (1) bekezdés j) pont**
- **(A felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet köteles....)**
- *j) felszámolás kezdő időpontját követő 30 napon belül a felszámoló számára dokumentumokkal alátámasztott kimutatást adni a gazdálkodó szervezet rendelkezése alatt álló azokról a vagyontárgyakról és egyéb eszközökről, amelyek a 4. § értelmében nem tartoznak a gazdálkodó szervezet vagyonába, továbbá ezeket a felszámoló számára rendelkezésre bocsátani.*
- **Cstv. 38. § (8) bekezdés**
- *A vezető tisztségviselő által a 31. § (1) bekezdés j) pontja alapján átadott vagyont a felszámoló a vagyonról készített kimutatás felszámoló részére történt átadásától számított 30 napon belül adja ki a jogszabályban meghatározott jogosultnak, a jogszabályban meghatározott módon.*
-

A csődvagyonra vonatkozó rendelkezések

II.

A felszámolás alá került vállalkozás **volt vezetőinek a felszámolás megindításával összefüggésben teljesítendő feladatainak részletezése**, kiegészítése annak érdekében, hogy a csődvagyon hiánytalanul és zökkenőmentesen kerüljön át a felszámoló kezelésébe

(Cstv. 31. § h) és i) pont módosítása, új j) pont)

(A felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet vezetője köteles....)

h) a felszámolás elrendeléséről a felszámolás elrendelését követő három munkanapon belül értesíteni az adós értékpapírszámláját vezető szolgáltatót és az egyéb pénzügyi eszközeit kezelő szolgáltatót, valamint a zálogjoggal, végrehajtási joggal és óvadékkal rendelkező hitelezőket, és az értesítés teljesítését a felszámoló számára igazolni,

i) a 26. § (5) bekezdésében meghatározott céltartalékképzési kötelezettség teljesítéséről a felszámolót tájékoztatni,

Cstv. 33. § új (5) bekezdés

(5) Ha a gazdálkodó szervezet vezetője a 31. § (1) bekezdés h) pontjában meghatározott tájékoztatási kötelezettségét nem teljesítette, a felszámoló köteles ezt teljesíteni.

-
-

A csődvagyonra vonatkozó rendelkezések

III.

Adós pénzügyi ingó és ingatlanvagyonának összegyűjtése (Cstv. 30. §)

Cstv. 30. § (1) A felszámoló köteles az adós vagyonára vonatkozó adatok beszerzése érdekében a közhiteles nyilvántartásokat, a pénzügyi intézményeket, az értékpapírszámlát vezető és az egyéb pénzügyi eszközöket kezelő szolgáltatókat elektronikus úton megkeresni. A megkeresett szervezetek a megkeresésnek 15 napon belül, elektronikusan és illeték-, illetve díjmentesen kötelesek eleget tenni.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a számítógépes ingatlan-nyilvántartási rendszerből díjmentes azoknak az ingatlanoknak a helyrajzi számára vonatkozó adatszolgáltatás, ahol az adós jog vagy tény jogosultjaként vagy kötelezettjeként van bejegyezve.

(3) Az (1) bekezdésben említett pénzügyi szolgáltatási tevékenységet folytató szervezetek listáját és hivatalos elérhetőségeit, valamint az adatok változását a felügyeleti szerv elektronikus úton megküldi a törvényszékeknek és az ítélőtábláknak, akik ezeket az adatokat a felszámolók számára elérhetővé teszik.

•

A csődvagyonra vonatkozó rendelkezések

IV.

A felszámoló elősegíti, előkészíti a bíróságnak a felszámolás elrendelésével összefüggő feladatait **(Cstv. 29. §)**

(1) A felszámolás elrendeléséről a bíróság értesíti

a) az állami adó- és vámhatóságot,

b) az adós székhelye és fióktelepe (telephelye) szerint illetékes önkormányzati adóhatóságot,

c) az adós székhelye szerint illetékes egészségbiztosítási szervet és nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet,

d) az állami foglalkoztatási szervet,

e) a környezetvédelmi hatóságot és a munkavédelmi hatóságot,

f) a bíróság Gazdasági Hivatalát,

g) az adós székhelye szerint illetékes levéltárat,

h) a felszámoló adatszolgáltatása alapján az adós számláit vezető valamennyi pénzforgalmi szolgáltatót, és befektetési szolgáltatót,

i) az alapítási, illetve tevékenységi engedélyt kiadó hatóságot, amennyiben az adós alapítási vagy tevékenységi engedélyhez kötött tevékenységet is folytat.

(2) A bíróság a felszámoló által beszerzett tulajdoni lapok adatai alapján megkeresi az illetékes ingatlanügyi hatóságokat a felszámolás tényének az ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyzése, továbbá az adós nevére vonatkozó adatváltozás átvezetése iránt. A megkeresést a Kormány által kijelölt ingatlanügyi hatóság útján kell megküldeni, és a megkereséshez mellékelni kell az érintett ingatlanok pontos megjelölését (település neve, helyrajzi szám) és a bejegyzéssel érintett tulajdoni hányadot, valamint a felszámolási eljárásra vonatkozó tény megjelölését.

Halasztott díjfizetés a felszámolás tényének bejegyzéséért

A felszámolás tényének ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésekor még nem kell díjat fizetni (halasztott díjfizetést mond ki a törvénycsomag által módosított ingatlannyilvántartási díjtörvény (1996. évi LXXXV. tv.) 32/E. § új (12) bekezdése)

(12) A felszámolás tényének az ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyzése esetén az eljárásért fizetendő díjat utólagosan fizeti meg a felszámolási eljárás alatt álló jogi személy. A díjfizetési kötelezettség akkor válik esedékessé, ha a felszámolási eljárás során az ingatlant érintő tulajdonosváltás bejegyzése érdekében nyújtanak be okiratot vagy megkeresést, ilyen okirat vagy megkeresés hiányában pedig a felszámolási eljárást befejező bírósági végzés jogerőre emelkedésének napján.

Biztosított hitelezőket érintő változtatások:

Ptk. 2016. évi LXXVII. törvénnyel történt módosítása miatt szükséges kiegészítések:

- az új Ptk-ban, illetve annak 2016. évi LXXVII. törvénnyel történt módosításával összhangban a zálogjogi bizományos, az alzálogjog jogosultja és az önálló zálogjog jogosultja igényérvényesítésének szabályozása a csődeljárásokban és a felszámolási eljárásokban

- a Ptk. 2016. évi LXXVII. törvénnyel történt módosításával a jogi személyek tekintetében lehetővé tett ún. fiduciárius hitelbiztosítéki jogok (biztosítéki célú vételi jog, illetve jog vagy követelés biztosítéki célú átruházása) jogosultjai hogyan érvényesíthetik igényeiket a csődeljárásokban és a felszámolási eljárásokban.

Jogpolitikai célkitűzés: a dologi és fiduciárius hitelbiztosítékok jogosultjait a csődeljárásokban és a felszámolási eljárásokban ún. biztosított hitelezőnek kell tekinteni, azaz privilegizált helyzetük van, ami a következőt jelenti.

- csődeljárásban külön hitelezői osztályt képeznek, azaz ezen hitelezői osztály többségének szavazata nélkül nem jöhet létre csődegyezség

- felszámolási eljárásokban a biztosítékul lekötött vagyonból történő kielégítéskor kielégítési elsőbbséget élveznek

A fiduciárius hitelbiztosítékok jogosultjait ez a státusz csak akkor illeti meg, ha a jogszerző nyilatkozatukat bejegyeztették a hitelbiztosítéki nyilvántartásba, vagy az ingatlanra vonatkozó vételi jogukat bejegyeztették az ingatlan-nyilvántartásba. A publicitás követelménye elengedhetetlen a piaci forgalom szempontjai és az egyéb hitelezők méltányos érdekei miatt!

Ezzel összefüggésben módosult a hitelbiztosítéki nyilvántartásról szóló 2013. évi CCXXI. törvény is.

Bíróság, felszámoló munkájának támogatása

Ingyenes adatkérés személyi adatairól, lakcímadatairól, értesítési címadatairól **Cstv. 6. § új (1e) bek.**

(1e) A bíróság és a felszámoló szervezet az e törvényben meghatározott feladatai és intézkedései ellátásához a polgárok személyi, lakcím és értesítési cím adatait tartalmazó nyilvántartást kezelő szervtől

a) az adós vezető tisztségviselője, volt vezető tisztségviselője,

b) a felszámolóbiztos,

c) a természetes személy hitelezők,

d) az adós vagyonának értékesítése során az ajánlattevők, valamint

e) az adós követeléseinek érvényesítése érdekében a követelés természetes személy kötelezettje

lakcímadataira és értesítési címére vonatkozóan térítésmentesen szolgáltatandó adatot igényelhet.

Ingyenes adatszolgáltatás az adós vagyonáról, (kivéve tulajdoni lap) **(Cstv. 30. §)**

Vezető tisztségviselő felelőssége

Cstv. 33/A. § szerinti perek

Az **illetéktörvény 62. §-a értelmében a Cstv. 33/A. §- alapján kezdeményezett perekben** az eljárást kezdeményező felszámolót és hitelezőt **tárgyi illetékeljegyzési jog** illeti meg!

A jogalkalmazás tapasztalatai alapján került felülvizsgálatra (Kúria joggyakorlat-elemző csoport)

1. szakasz: megállapítási per

- Pontosításra került, milyen tevékenység vagy mulasztás alapozza meg az adós volt vezetőjének polgári jogi felelősségét

- Ptk-val és a környezetvédelmi törvénnyel a koherenciát megteremti (a Ptk. és a környezetvédelmi törvényben az egyes jogi személytípusoknál a jogutód nélküli megszűnés esetében a volt vezetők deliktuális felelősségére kimondott anyagi jogi szabály és a Cstv. egymásnak történő megfeleltetése: nem két külön felelősségi jogcím!, hanem a Ptk-ban kimondott felelősségi alakzatra történik hivatkozás és az annak alapján a Cstv. 33/A. § szerinti pereket kell kezdeményezni, ha az adóst felszámolják, és vannak ki nem fizetett hitelezők)

- Mentésülési okok pontosítása, bizonyítási teher megfordul, ha az adós vezetője áttekinthetetlenné tette az adós vagyoni-pénzügyi helyzetét

- Vagyoni biztosítékra kötelezés szabályainak pontosítása (formája: bírósági letéti számlára fizetendő összeg, visszautalásra kerül, ha a keresetet elutasították)

Vezető tisztségviselő felelőssége

Cstv. 33/A. § szerinti perek

2. szakasz : marasztalási kereset (ha a bíróság a megállapítási perben az adós volt vezetőjének felelősségét megállapította)

Csak a felszámolás jogerős lezárását követően, csak hitelezői indíthatják, akiknek nem térült meg a felszámolási eljárásban a követelésük.

Több kérelmező által indított perek egyesítése a cél, ezért, a bíróság értesíti a felszámolót, ha hitelező indít pert

Hitelezők arányos kielégítéséről dönt a bíróság a marasztalási perben (tehát nincs kielégítési rangsor vagy sorrend!!! A vagyoni biztosítékot a hitelezők kielégítésre rendeli fordítani a bíróság, az esetleges maradványt pedig visszautalni rendeli annak, aki azt befizette.

Cstv. 33/A. § új szövege:

- *33/A. § (1) A hitelező vagy - az adós nevében - a felszámoló a felszámolási eljárás alatt keresettel kérheti a 6. § szerint illetékes bíróságtól annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a vezetői feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták el, és ezzel okozati összefüggésben a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, vagy a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése más okból meghiúsulhat. E bekezdés alkalmazásában a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó tevékenységnek minősül az is, ha a vezető elmulasztotta a környezetkárosodás megelőzésére, a környezetkárosítás abbahagyására, illetve a kármentesítésre vonatkozó, jogszabályban meghatározott kötelezettségeket, és ennek következtében a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése meghiúsulhat. Ha többen közösen okoztak kárt, felelőségük egyetemleges.*
- *(2) A gazdálkodó szervezet vezetőjének minősül az a személy is, aki a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt.*
- *(3) A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, amelytől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták vagy az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható gondosság mellett látniuk kellett, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességkor kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket.*
- *(4) Mentesül a felelőség alól a vezető, ha bizonyítja, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően nem vállalt az adós pénzügyi helyzetéhez képest indokolatlan üzleti kockázatot, illetve az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós gazdálkodó szervezet legfőbb szerve (döntéshozó szerve) intézkedéseinek kezdeményezése érdekében.*
- *(5) Amennyiben a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően neki felróhatóan nem vagy nem megfelelően tett eleget a gazdálkodó szervezet éves beszámolója [összevont (konszolidált) éves beszámolója] külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, vagy nem teljesíti a 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti beszámolóképzési, irat- és vagyontadási, továbbá tájékoztatási kötelezettségét, neki kell bizonyítania, hogy a vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette.*
- *(6) A felszámoló az (1) bekezdés szerinti körülményekről és információkról, valamint a perek megindításáról köteles a hitelezőket tájékoztatni.*

- (7) Az (1) bekezdés szerinti keresetlevelet a bíróság idézés kibocsátása nélkül akkor is elutasítja, ha ugyanazon vezető ugyanazon tevékenységére tekintettel kezdeményezett megállapítási pert már jogerősen elbírálták, vagy ha a per még folyamatban van, de az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalást már berekesztették.
- (8) Ha a keresetet hitelező nyújtotta be, és azt a bíróság idézés kibocsátása nélkül nem utasította el, a bíróság a keresetindításról a keresetlevél megküldésével értesíti a felszámolót.
- (9) Az (1) bekezdés szerinti eljárásban biztosíték nyújtása is kérhető a hitelezők követelésének kielégítése céljából. A biztosíték nyújtására irányuló kérelemben a biztosítéknyújtás indokoltságát alátámasztó körülményeket valószínűsíteni kell. A biztosíték formája a bíróság gazdasági hivatalában letéti számlára forintban befizetendő pénzösszeg lehet. A keresetlevelet - a beavatkozás lehetőségére történő felhívással - és a biztosíték nyújtása iránti kérelmet, valamint az eljárásban hozott határozatokat az adós gazdálkodó szervezet azon többségi befolyással rendelkező tagjának (egyszemélyes társaság és egyéni cég esetén a tagnak, külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe esetén a külföldi székhelyű vállalkozásnak) is meg kell küldeni, amely az (1) bekezdés szerinti időszakban az említett részesedéssel rendelkezett. A bíróság a biztosíték nyújtása iránti kérelmet soron kívül bírálja el. A biztosítéknyújtás tárgyában hozott végzés ellen külön fellebbezésnek van helye, a fellebbezést soron kívül, de legfeljebb 15 napon belül kell elbírálni. Az említett tag, illetve a külföldi székhelyű vállalkozás a biztosíték teljesítéséért a vezetőtől való behajthatatlanság esetén kezesként felel. A külföldi székhelyű vállalkozás az említett kezesi kötelezettségéből eredő fizetési kötelezettségét nem teljesítheti a fióktelepe rendelkezésére bocsátott vagyonból.
- (10) Ha a bíróság az (1) bekezdés szerinti keresetet jogerősen elutasította, és a felszámolási eljárást befejező végzés meghozatalakor ugyanazon vezető más tevékenysége miatt nincs az (1) bekezdés szerint kezdeményezett eljárás folyamatban, a (9) bekezdés szerinti biztosítékot a bíróság hivatalból, 15 napon belül visszautalja.
- (11) A felszámolási eljárás jogerős lezárásáról hozott határozat Cégléletről való közzétételét követő 90 napos jogvesztő határidőn belül bármely hitelező keresettel kérheti a 6. § szerint illetékes bíróságtól, hogy az (1) bekezdés szerinti perben jogerősen megállapított felelősség alapján, az okozott vagyoni hátrány mértékéig kötelezze az adós volt vezetőjét a felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett, de ott meg nem térült követelésének kifizetésére.
- (12) Ha a felszámolási eljárás jogerős lezárásáig az (1) bekezdés szerinti megállapítási perben még nincs jogerős határozat, a 90 napos jogvesztő határidő kezdő napja a bírósági határozat jogerőre emelkedésének napját követő nap.
- (13) Ha több hitelező terjeszt elő a (11) bekezdés, illetve a (12) bekezdés szerinti marasztalási keresetet, a bíróság a pereket egyesíti, és a hitelezők pernyertessége esetén a hitelezői követelések arányos kielégítéséről rendelkezik oly módon, hogy az 57. § szerinti kielégítési sorrendre vonatkozó szabályokat nem kell alkalmazni, és a (9) bekezdés szerinti biztosítékot is e bekezdésnek megfelelően kell a hitelezők követelésére felosztani.
- (14) A Ptk. 3:86. § (2) bekezdésében, 3:118. §-ában, 3:347. § (3) bekezdésében, valamint a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben a vezető tisztségviselők polgári jogi felelősségének megállapítására és velük szemben a szerződésen kívüli kártérítési igény érvényesítésére az e §-ban foglaltak alapján kerülhet sor, ha a jogi személy jogutód nélküli megszűntetésére felszámolási eljárásban kerül sor.
- Megjegyzés: A Cstv. 33/A-ának módosítását a 2017. július 1-jét követően kezdeményezett megállapítási, majd az ezek eredményessége alapján kezdeményezett marasztalási keresetekre kell alkalmazni.

Ptk. 33/A. §-hoz kapcsolódó törvények

Kapcsolódó Ptk. szabály a gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének felelősségre:

3:118. § [A vezető tisztségviselő harmadik személyekkel szembeni felelőssége]

Ha a gazdasági társaság jogutód nélkül megszűnik, a hitelezők kielégítetlen követelésük erejéig kártérítési igényt érvényesíthetnek a társaság vezető tisztségviselőivel szemben a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályai szerint, ha a vezető tisztségviselő a társaság fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet beállta után a hitelezői érdekeket nem vette figyelembe. Ez a rendelkezés végelszámolással történő megszűnés esetén nem alkalmazható.

Kapcsolódó szabály a környezetvédelmi törvényben a vezető tisztségviselő kártérítési felelősségére

102. § (5) A gazdasági társaság és egyéni cég azon tagjai (részvényesei), valamint vezető tisztségviselői, akik olyan határozatot (intézkedést) hoztak, amelyről tudták, vagy az elvárható gondosság mellett tudhatták volna, hogy annak végrehajtásával a társaság környezetkárosodást okoz, a társaság megszűnése esetén korlátlanul és egyetemlegesen felelnek a társaságot terhelő, a társaság által nem teljesített helyreállítási és kártérítési kötelezettségekért. Mentessül a felelősség alól a gazdasági társaság és egyéni cég azon tagja (részvényese), illetve vezető tisztségviselője, aki a határozat (intézkedés) meghozatalában nem vett részt, a határozat ellen szavazott, illetve az intézkedéssel szemben tiltakozott.

Cégtörvény (2006. évi V. törvény) 118/B. §-a szerinti perek

Hasonló jogi pontosítások, mint a Cstv. 33/A. §-ában

Ptk-val és a környezetvédelmi törvénnyel a koherenciát teremti meg (a Ptk. és a környezetvédelmi törvényben kimondott felelősség alapján ezeket a pereket kell kezdeményezni, ha az adóst kényszertöreléssel szüntetik meg)

Ha a kényszertörlési eljárást végelszámolás előzte meg, és a volt vezető tisztségviselő nem teljesítette vagy nem megfelelően teljesítette a számviteli, adójogi kötelezettségeit vagy megszegte a végelszámoló számára történő iratátadási kötelezettségét, akkor azt is neki kell bizonyítania, hogy a vezető tisztségviselői jogviszonya alatt nem következett be vagyonvesztés. Ugyanez a szabály irányadó, ha a számviteli és adójogi kötelezettségeket maga a végelszámoló nem teljesítette vagy pedig nem tett eleget a végelszámolói tisztségéből eredő, jogszabályban meghatározott tájékoztatási feladatainak. A bizonyítási teher azért terheli a volt vezetőt, illetve a végelszámolót, mert a szabályszerű számviteli mérlegek és iratok hiányában külső személyek nem tudják megállapítani, hogy volt-e tényleges vagyonvesztés, és ha igen, az miből adódott.

- Ctv.. 104. § (1) bekezdés
- *„(1) A cég legfőbb szerve elrendelheti, hogy a végelszámoló a cég vagyoni eszközeit vagy azok meghatározott részét csak nyilvános pályázat, illetve árverés útján értékesítheti. Ha a cég legfőbb szerve felszámoló szervezetet választott meg végelszámolónak, a nyilvános értékesítés a felszámolási eljárás nyilvános értékesítési szabályaiban előírt módon is lefolytatható.”*
- Ctv. 118/B. § (3) bekezdése
- *„(3) A fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, amelytől kezdve a cég vezetői előre látták vagy az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható gondosság mellett látniuk kellett, hogy a cég nem lesz képes esedékességkor kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket.”*

Cstv. 63. § (2) bek. szerinti perek

Minősített többséggel rendelkező tag felelőssége a hitelezők érdekeit sértő hátrányos üzletpolitika miatt

Az illetéktörvény 62. § (1) bekezdésének módosítása értelmében a keresetindításkor a kérelmezőt tárgyi illetékeljegyzési jog illeti meg!

Cstv: 63. § (2) A minősített többséget biztosító befolyás alatt álló, valamint az egyszemélyes gazdasági társaság, továbbá az egyéni cég felszámolása esetében a befolyással rendelkező, illetve az egyedüli tag (részvényes) korlátlan felelősséggel tartozik a társaság minden olyan kötelezettségéért, amelynek kielégítését a felszámolási eljárás során az adós vagyona nem fedezi, ha a hitelezőnek a felszámolási eljárás során, vagy annak jogerős lezárásáról hozott határozat Cégbönlönyben való közzétételét követő 90 napos jogvesztő határidőn belül benyújtott keresete alapján a 6. § (1) bekezdése szerint illetékes bíróság a tagot (részvényest) - az adós társasággal összefüggő tartósan hátrányos üzletpolitikája miatt fennálló helytállási kötelezettségére tekintettel - a hitelező azon felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett követelésének megfizetésére kötelezi, amelynek kielégítésére a felszámolási eljárásban nincs fedezet. A felszámoló a keresetindítást megalapozó körülményekről és információkról köteles a hitelezői választmányt, a hitelezői képviselőt vagy a hozzá forduló hitelezőket tájékoztatni.

A módosítás egyértelművé teszi, hogy a bírósághoz nem csupán megállapítási, hanem marasztalás iránti keresetet nyújtható be.

Kapcsolódó Ptk. szabály, amely a kizárólagos vagy többség tag felelősségét megalapozza, ha bebizonyosodik a hátrányos üzletpolitikát megvalósító tevékenysége:

3:324. § *[A minősített többséggel rendelkező tag többletkötelezettségei]*

(3) Ha a társaság jogutód nélkül megszűnik, a ki nem elégített követelésekért a hitelező keresete alapján a minősített többséggel rendelkező tag köteles helytállni, feltéve, hogy a jogutód nélküli megszűnésre a minősített többséggel rendelkező tag hátrányos üzletpolitikája miatt került sor. Ez a rendelkezés végelszámolással történő megszűnés esetén nem alkalmazható.

Ha a pert a hitelező megnyerte, akkor a hitelezőnek a felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett, de a felszámolási eljárásban ki nem fizetett követelésének megfizetésére kötelezi a bíróság a minősített többségi befolyással rendelkező tagot. A Cstv. 63. § szerinti perek tehát a korlátozott tagi felelősség alóli kivételt jelentenek!

A minősített többséget a Ptk. definíció szerint kell értelmezni (75 %-os szavazatot biztosító befolyás).

Ctv. 118/B. § (4) bekezdés:

„(4) Mentesül a felelősség alól a vezető tisztségviselő, ha bizonyítja, hogy a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet nem a vezető tisztségviselői jogviszonya alatt vagy ügyvezetési tevékenysége miatt következett be, a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően pedig az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá a cég legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében.”

Ctv. 118/B. §-(5)-(7) bekezdés

„(5) Ha a vezető tisztségviselő a kénysztörölés elrendelését megelőzően vagy a kénysztörölési eljárás alatt neki felrőhatóan nem tett eleget a számveteli beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, vagy – végelszámolás esetén – nem vagy nem teljes körűen teljesítette a 98. § (3) bekezdés a), c) és d) pontja szerinti kötelezettségét, bizonyítania kell azt is, hogy a vezető tisztségviselői jogviszonya, illetve a végelszámolói tevékenysége alatt nem következett be vagyonvesztés.

(6) Az (5) bekezdésben foglaltak irányadók akkor is, ha a kénysztörölési eljárást végelszámolás előzte meg és a végelszámoló nem tett eleget a 104. § (3) és (4) bekezdésében foglalt kötelezettségének.

(7) A Ptk. 3:86. § (2) bekezdésében, 3:118. §-ában, 3:347. § (3) bekezdésében, valamint a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben a vezető tisztségviselők polgári jogi felelősségének megállapítására és velük szemben a szerződésen kívüli kártérítési igény érvényesítésére az e §-ban foglalt alapján kerülhet sor, ha a jogi személy jogutód nélküli megszüntetésére kénysztörölési eljárásban kerül sor.”

Cstv. 63/A. §- szerinti perek (társasági részesedés rosszhiszemű átruházása miatt a többségi befolyással rendelkező volt tag felelőssége)

Az illetéktörvény 62. § (1) bekezdésének módosítása értelmében a keresetindításkor a kérelmezőt tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg!

A felszámoló keresetindítási joga elhagyásra kerül a bekezdés szövegéből:

A társasági részesedés rosszhiszemű átruházása miatti felelősség megállapítása

63/A. § Amennyiben az adósnak - a bíróság által jóváhagyott közbenső mérleg (egyszerűsített eljárás esetén pedig a bíróság által jóváhagyott vagyonfelosztási javaslat) szerint - a jegyzett tőkéjének 50%-át meghaladó mértékű tartozása van, a hitelező kereseti kérelmére a 6. § (1) bekezdése szerint illetékes bíróság megállapítja, hogy a felszámolási eljárás megindítását megelőző három éven belül részesedését átruházó, többségi befolyással rendelkező volt tag (részvényes) korlátlanul felel az adós ki nem elégített kötelezettségeiért, kivéve, ha a részesedését átruházó volt tag bizonyítja, hogy az átruházás időpontjában az adós még fizetőképessé volt, és a fenyegető fizetéseképtelenség vagy a fizetéseképtelenség csak ezt követően következett be, vagy az adós ugyan fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt vagy már fizetéseképtelen volt, de a tag (részvényes) az átruházás során jóhiszeműen és a hitelezők érdekeinek figyelembevételével járt el. A felszámoló az e bekezdés szerinti felelősséget megalapozó, társasági részesedést átruházó jogügyletre vonatkozó információkról köteles a hitelezői választmányt, a hitelezői képviselőt és a nyilvántartásba vett hitelezőket tájékoztatni. A keresetet legkésőbb a felszámolási eljárás jogerős lezárásáról hozott határozat Cégközlönyben való közzétételét követő 90 napos jogvesztő határidőn belül lehet benyújtani.

Cstv. 51. § módosítása (kifogás)

•
A jogalkalmazás tapasztalatai alapján került felülvizsgálatra (Kúria joggyakorlat-elemző csoport)

Kifogás benyújtása: 8 napos határidő helyett 15 nap

A kifogást a felszámolóval szemben kell benyújtani, és a bíróság a felszámolót kötelezi jogszabálynak megfelelő intézkedésre.

Ha a kifogást a bíróság megalapozottnak találja, de a felszámoló nem járt el felelősen, a kifogásolást elbíráló határozatban a bíróság mentesíti a felszámolót azon költségek viselése alól, amely költségek a kifogást benyújtó félnél merültek fel. Ezekben az esetekben a kifogást benyújtó fél költségeit a felszámoló a felszámolási költségek között elszámolva fizetheti ki.

A Cstv. 51. § (4) bekezdés: a kifogást elbíráló bírósági végzés ellen benyújtott fellebbezés elbírálására vonatkozó határidő 45 nap. Külön is meg lehet fellebbezni a végzésnek azt a részét, amely megengedi vagy elutasítja a felszámoló arra vonatkozó kérelmét, hogy a kifogásnak helyt adó végzésben őt terhelő költségeket kifizethesse az adós vagyonából, felszámolási költségként

51. § (1) A felszámoló jogszabálysértő intézkedése vagy mulasztása ellen a sérelmet szenvedett fél, a hitelezői választmány, valamint a hitelezői képviselő a tudomásszerzéstől számított 15 napon belül a felszámolást elrendelő bíróságnál a felszámolóval szemben kifogással élhet. Az adós nevében kifogást a 8. § (1) bekezdésében meghatározott szervek képviselője nyújthat be.

(3a) A bíróság a kifogást elbíráló végzésében - a felszámoló kérelmére - engedélyezheti, hogy a felszámoló a bíróság végzése szerinti őt terhelő, a kifogást előterjesztő fél részére megfizetett eljárási költséget az adós vagyonából felvegye és azt felszámolási költségként elszámolja, ha - a kifogás benyújtására okot adó mulasztás vagy intézkedés körülményeire is tekintettel - megállapítható, hogy a felszámoló az ilyen tisztséget betöltő személytől általában elvárható gondossággal járt el.

(4) A kifogásnak helyt adó végzés ellen a közléstől számított 15 napon belül fellebbezhet - a végzésnek a kifogást előterjesztő fél részére megítélt költségek felszámolási költségként történő kifizetésének engedélyezésére irányuló kérelmet elutasító rendelkezésére is kiterjedően - a felszámoló, a végzésnek a kifogást előterjesztő fél részére megítélt költségek felszámolási költségként történő kifizetését engedélyező rendelkezése ellen pedig a kifogást előterjesztő fél, ha ez utóbbi hitelezőnek minősül. A kifogást elutasító végzés ellen a kifogást előterjesztő fél fellebbezhet.

(4a) A kifogást elbíráló végzés ellen benyújtott fellebbezést 45 napon belül kell elbírálni.

57. § (2) A felszámolási költségek a következők:.....

l) az a költség, amelynek felszámolási költségként történő kifizetését és elszámolását a bíróság az 51. § (3a) bekezdésében meghatározott esetekben engedélyezte.

Bírósági titkár önálló jogkörének bővítése

Cstv. 6. § (7) bekezdésének módosítása:

- Bírósági titkár önállóan is elrendelheti a felszámolást nemcsak azokban az eljárásokban, ahol a felszámolás elrendelése a cégbíróság értesítése alapján, hivatalból történik, hanem azokban az esetekben is, amikor a felszámolást maga az adós kezdeményezi, vagy pedig ha az adós a hitelező követelését maga is elismerte vagy legalábbis nem vitatta.
- Az egyszerűsített felszámolások közül azokban az esetekben, amikor felhívás ellenére sincs olyan adat, amely alapján az adósnak a hitelezők között felosztható vagyona lenne, és az adós vállalkozás vezetője sem tett eleget a Cstv. 31. §-a szerinti iratátadási kötelezettségének, a felszámolást lezáró végzés meghozatalára bírósági titkár is jogosult.
- A bírósági titkár bírságot kiszabó határozatot is hozhat önálló jogkörben

Bíróság számára határidő előírása a döntés meghozatalára

-

Cstv. 27./A. § (7) bek: felszámoló felmentésére irányuló kérelem tárgyában 8 napon belül kell dönteni

Cstv. 51. § (4a) bekezdés: A felszámoló intézkedése vagy mulasztása ellen benyújtott kifogást elbíráló végzés ellen benyújtott fellebbezést 45 napon belül kell elbírálni

Cstv. 60. § (6a) bek: A felszámolási eljárást befejező végzés ellen benyújtott fellebbezést 90 napon belül kell elbírálni

63/B. § (2) bek. Az egyszerűsített felszámolási eljárásban benyújtott kifogás elleni fellebbezést 30 napon belül kell elbírálni

Egyéb módosítások a jogalkalmazó szervek javaslatai alapján

I.

- A Cstv. 27. § új (1a) bekezdés: A bíróságoknak a költségjegyzék vezetésével összefüggő adminisztrációs terhei csökkentése érdekében a bíróság már a felszámolást elrendelő végzésben az adós vállalkozást az eljárást kezdeményező fél addig felmerült költségeinek (különösen az eljárási illeték, a közzétételi költségtérítés és a jogi képviselő munkadíja) megfizetésére kötelezi. Ezt az összeget a felszámolás elrendelésekor ki kell fizetni a hitelezőnek (felszámolási költségként).

Egyéb módosítások a jogalkalmazó szervek javaslatai alapján

II.

A Cstv. 36. §-ának kiegészítése a beszámítási jog korlátozásával összefüggésben

A beszámítási jog korlátozásra kerül az új Ptk. szerinti teljesítésátvállalásra, továbbá az adós tartozásainak elvállalására vonatkozóan is. (A módosítás az esetleges hitelezői összejátszások megelőzését szolgálja.)

36. § (1) A felszámolási eljárásban az adós követelésére tekintettel csak olyan hitelezői követelés tekintetében lehet beszámítási jogot gyakorolni, amelyet a felszámoló elismertként nyilvántartásba vett, és amelynek tekintetében a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezését - vagy ha a követelés később keletkezett, annak keletkezését - követően nem került sor engedményezésre. A felszámolás kezdő időpontját követő teljesítés során a hitelező nem gyakorolhat beszámítási jogot az általa - a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezését megelőző két éven belül vagy azt követően - a Ptk. 6:203. §-a alapján átvállalt, a Ptk. 6:206. §-a alapján elvállalt tartozásokra, valamint az általa a Ptk. 6:205. §-án alapulóan átvállalt teljesítésre tekintettel sem. Nem számíthatja be az adóssal szembeni követelését az adós gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője, vezető állású munkavállalója vagy azok közeli hozzátartozója, illetve élettársa, valamint az adós többségi befolyása alatt álló gazdálkodó szervezet, továbbá az adós gazdálkodó szervezet többségi befolyással rendelkező tagja (egyszemélyes társaság és egyéni cég esetén a tag, külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe esetén a külföldi székhelyű vállalkozás).

Hivatkozott Ptk. szabály

Ptk.

6:203. § [Tartozásátvállalás]

(1) Ha a kötelezett és a jogosult megállapodik egy harmadik személlyel (e fejezet alkalmazásában: átvállaló) abban, hogy az a kötelezettnek a jogosulttal szemben fennálló kötelezettségét átvállalja, a jogosult a szolgáltatást kizárólag az átvállalótól követelheti.

(2) Az átvállalót mindazon jogok megilletik, amelyek a kötelezettet a jogosulttal szemben a szerződés alapján megillették.

(3) A tartozásátvállalással a követelés biztosítékai megszűnnek. Fennmarad a biztosíték, ha annak kötelezettje a tartozásátvállaláshoz hozzájárul.

6:205. § [Teljesítésátvállalás]

Ha harmadik személy megállapodik a kötelezettel a kötelezett tartozásának átvállalásáról, a harmadik személy köteles lesz a kötelezett tartozását teljesíteni vagy a kötelezettet olyan helyzetbe hozni, hogy az lejáratkor teljesíthessen. A jogosult nem követelheti a tartozást a harmadik személytől.

6:206. § [Tartozáselvállalás]

Ha a felek a teljesítésátvállalásról a jogosultat értesítik, egyetemleges kötelezettség jön létre. Tartozáselvállalás esetén az egyetemleges kötelezettet mindazon jogok megilletik, amelyek a kötelezettet a jogosulttal szemben a szerződés alapján megillették. A tartozás elvállalója nem jogosult beszámítani a kötelezettnek a jogosulttal szemben fennálló egyéb követelését.

Cstv. 52. §-ában a felszámolást lezáró zárómérleg halasztódásának esetei egyértelműbben kerülnek megjelölésre

52. § (2) A felszámolás kezdő időpontjától számított két év elteltével a felszámolási zárómérleg elkészítése kötelező, kivéve, ha

a) az adós ellen indított folyamatban lévő per vagy hatósági eljárás jogerős befejezése a hitelezői igény megállapításához szükséges, vagy

b) még nem fejeződtek be

ba) a 33/A. § alapján felszámoló által indított megállapítási perek,

bb) a 40. § alapján kezdeményezett eljárások vagy az adós vagyona terhére kötött fedezetelvonó szerződésekre alapított eljárások, vagy

bc) a vitatott igény elbírálására vagy kifogás alapján indult eljárások.

Felszámolási költségként fizethető ki a jogellenesen elbocsátott munkavállaló részére járó összeg

57. § (2) A felszámolási költségek a következők:...

a) az adóst terhelő munkabér és egyéb bérjellegű juttatások, ideértve

aa) a munkaviszony megszűnésekor járó végkielégítést, a kollektív szerződésben, illetve a munkaszerződésben meghatározott juttatásokat, valamint a munkáltatót a munkaviszony jogellenes megszüntetésével összefüggésben terhelő fizetési kötelezettségeket is,...

Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

Dr. Turcsán Katalin

Igazságügyi Minisztérium

Gazdasági Kodifikációs Főosztály

- *Ezúton is köszönetet mondunk az OBH-nak, a Kúriának, az ítélőtábláknak, a törvényszékeknek, a FOE-nak azért, hogy javaslataikkal segítették a jogszabály-előkészítést.*